

оно што дефинише значај њене примене, него управо – садржина те норме. Како је запазила позната руска правница Т. Моршћакова, Уставни суд Русије се у својим одлукама позива на многе норме које у међународном праву нису проглашене за обавезујуће.

Уставни Суд Литваније у својој одлуци од 18. новембра 1994. године, у којој се оцењује уставност одредбе Законика о кривичном поступку којом се дозвољава присуство истражног судије при разговору адвоката са брањеником, констатује да је могућност ограничења права на састанак адвоката са окривљеним без учешћа страних лица потврђена и праксом Европског суда. Европски суд је при тумачењу Конвенције разјаснио, да у појединим случајевима, када, на пример, постоји основана сумња да адвокат злоупотребљава свој статус у поступку, држава може да ограничи поверљивост његовог правничког саветовања.

За стручњаке у области међународног права који се не баве питањима уставног правосуђа, можда наше гледиште није прихватљиво, ипак, сматрамо да је за образлагање сопственог става за уставне судове важан не толико проблем правне снаге или последица међународног акта, на који се позива, него то колико је правна садржина међународноправне норме прогресивна са гледишта гарантовања људских права и колико се та садржина подудара са представама и ставом самог суда о људским правима.

Као оправдање за речено, треба подвући да одлуке уставних судова о тумачењу и примени међународних докумената, иако нису обавезне за њихову државу, услед корпоративне правне свести одређеног дела међународне заједнице могу позитивно да утичу на правно мишљење сваког судије националних судова, предодређујући самим тим његову даљу правосудну праксу.

За разлику од других института међународног права, где је вероватноћа сукоба интереса држава велика, у погледу људских права и слобода државе, по правилу, делују хармонично и усаглашено. У овој сфери у државама, по правилу, постоји подударност сопствених интереса са општечовечанским. Једна од претпоставки таквог начина поступања је, несумњиво, владавина права, која има фундаментални значај за гарантовање људских права и коју су признале све државе.

Наведено омогућује да закључимо да није, када се уставни судови позивају на принципе и норме међународног права, од првостепеног значаја чињеница да их је та држава признала него да ли су ти принципи и норме универзални, то јест да ли их признаје од цела међународна заједница, да ли су у сазвучју са духом устава те земље, да ли допуњују и на разуман начин проширују могућности правног регулисања права, гарантованог уставом.

Основ примене међународноправног документа или његове норме, на коју се позива суд у својој одлуци, јесте безусловна обавеза сваке (било које)